

Tấm huy hiệu Bác Hồ⁽¹⁾

I

Hầu hết các chiến sĩ phân đội 5 đều ngạc nhiên khi nhìn thấy tấm huy hiệu mang hình Người mà họ vô cùng yêu quý, lấp lánh trên ngực anh lính trẻ, môi đỏ như môi cô gái xinh, đôi má phính hoe hoe một lớp lông măng mịn mát.

Người lính trẻ ngượng ngịu trước những cặp mắt đang chăm chú “quan sát” mình. Nhưng anh lúng túng không lâu. Đôi mắt to đen của anh chớp chớp rồi nhìn thẳng vào mọi người, mạnh dạn anh bước tới đứng nghiêm chào đồng chí phân đội trưởng, xuất trình giấy tờ.

(1) Phần I đã in trong tập: *Kỷ niệm tháng Năm* - NXB Quân đội - 1976.

Ba ngày sau trong một đêm trăng sáng, sau phiên gác, người lính trẻ mới được bổ sung đã tìm đến tâm sự với đồng chí thủ trưởng đơn vị về lai lịch, tấm huy hiệu anh đeo trên ngực.

Tấm huy hiệu vốn không phải của anh, anh đeo nó từ khi vào bộ đội, nghĩa là mới cách đây gần nửa năm thôi.

Má anh đã trao cho anh, nói cho thiệt đúng là má đã gắn chiếc huy hiệu này vào ngực anh hôm anh lên đường ra nhập quân giải phóng. Má không khóc đã đành, nhưng má cũng chẳng tỏ ra bịn rịn, má chỉ nói với anh mấy lời đơn sơ: “Ba con đi làm cách mạng thế nào, hi sinh ra sao con đều đã rõ. Hai má con mình nhờ cách mạng được ấm no như thế nào chắc con cũng đã biết. Nay con đi cứu nước, má trao cho con tấm huy hiệu Bác Hồ. Bác Hồ đã tặng thưởng ba con tấm huy hiệu này, má không rõ ba con đã lập được thành tích chi. Nhưng khi Bác Hồ đã tặng ai huy hiệu của mình thì người đó tất có công và là người tốt. Má không mong chi nhiều đâu. Má chỉ mong sao con xứng đáng là cháu Bác Hồ, là con của ba má.”

Anh đeo tấm huy hiệu đó đến nơi tập trung. Bước vào đợt huấn luyện, anh tháo tấm huy hiệu Bác bỏ vào một mảnh ni-lông cất trong túi áo. Anh tự nhủ khi đã tập tành thuần thục kỹ thuật, được cấp trên

cho về một đơn vị chiến đấu anh sẽ lại đeo huy hiệu Bác và sẽ chiến đấu như cha anh đã chiến đấu. Anh không có ý phô trương. Anh nghĩ đơn sơ như má anh đã nghĩ khi trao tấm huy hiệu cho anh: Chiến đấu sao cho xứng đáng. Nhưng cứ như những cái nhìn của anh em thì hình như anh chưa xứng đáng đeo trên ngực chiếc huy hiệu mà ngay những đồng chí đã diệt nhiều Mĩ cũng chưa được vinh dự đó.

- Vậy thì, - anh nói, - tôi sẽ gói tấm huy hiệu lại để đến khi...

Đồng chí Chính trị viên tiểu đoàn nhìn anh lặng lẽ, không nói năng chi. Ánh trăng như dán nhiều giấy bạc lên cành lá trong khu rừng chi chít gốc cây già cao vút như những chiếc tên lửa sắp hàng bên nhau. Những cành củi mục lấp lánh lân tinh như những con đom đóm khổng lồ nằm trên mặt đất, về đêm cánh rừng tỏa mùi hương của muôn nghìn triệu cây lá đang tươi đã mục. Chính trị viên tiểu đoàn nhúm một nhúm thuốc lá trong bao đặt vào một mảnh giấy báo quấn lại, trước khi quẹt lửa, anh hỏi người lính trẻ:

- Thiết có hút thuốc không?

Và anh châm lửa khi Thiết - người lính trẻ trả lời anh là mình không hút - đốm lửa trên đầu điều thuốc đã bùng lên như một hòn than - ánh lửa hồng

ấy lóe lên trong đôi mắt bàng bạc ánh trăng của người Chính trị viên. Anh nói với Thiết, tay không đặt lên vai người lính trẻ mà tì lên đầu gối.

- Khi mình đi xa, vợ mình cho mình một chiếc khăn rằn. Mình thích chiếc khăn rằn đó cả khi nó đã rách, hơn những chiếc khăn chiến lợi phẩm bóng bẩy mịn màng. Đêm hành quân mình quàng nó quanh cổ. Đồng chí Tiểu đoàn trưởng chế mình là ấp hơi vợ. Kì thực là chiếc khăn đó còn có hơi ai nữa, ngoài hơi mình và hơi thuốc súng. Mình không có thì giờ kể cho Thiết nghe hết chuyện của anh em trong đơn vị.

Ai ra trận mà chẳng được người thân tặng một vật chi đó, để nhắc nhở động viên. Anh em không ai dám nghĩ tới điều vinh dự đó đâu. Thiết tình anh em và cả tôi nữa đều có suy nghĩ khi thấy tấm huy hiệu Bác trên ngực Thiết. Chúng tôi bồi hồi từ lâu lắm rồi khi chúng ta có thành tích được tặng thưởng huân chương này nọ của Mặt trận. Nhưng đâu được Bác gửi cho huy hiệu của Người như ba Thiết hồi chiến đấu chống bọn thực dân Pháp. Thấy tấm huy hiệu của Bác trên ngực Thiết ai chẳng ngắm nhìn.

Nghe lời thủ trưởng, Thiết không thắc mắc nữa, nhưng anh vẫn gói tấm huy hiệu trong một mảnh ni-lông để nơi ngực áo. Anh quyết định chỉ đeo huy hiệu Bác sau khi đã thủ lửa với quân thù.

Thiết không mất công chờ đợi lâu. Đơn vị Thiết đã phối hợp với một số đơn vị khác trong đoàn có nhiệm vụ tập kích hốt trọn bọn địch ở cao điểm 675 nằm trong địa giới của tỉnh Plây-ku. Đồng chí Tiểu đội trưởng, rồi đồng chí Chính trị viên phân đội cùng dặn Thiết như để phòng một sự bông bột có thể xảy ra: “Trong chiến đấu hăng hái thôi chưa đủ đâu. Một chiến sĩ muốn tiêu diệt được nhiều kẻ thù, hoàn thành nhiệm vụ còn phải mưu trí và kỉ luật nữa!”. Thiết bò lên cao điểm và cùng đồng đội thọc sâu vào vị trí giặc đứng như khi bàn bạc trên sa bàn. Nhiều viên đạn lửa xèo xèo bay qua tai anh.

Nó bắn trượt nhiều, rồi đây không hiểu mình có bắn trúng nó không? Thiết tự hỏi mình. Trong ánh lửa của nhiều loại súng, điều bắn khoản ấy bất chợt đến với anh và lại bất chợt biến đi như những bước chân anh, khi chạy sang phải khi chạy sang trái. Đồng chí Tiểu đội trưởng đang dẫn anh và đồng đội tiến lên làm trò xiếc giữa những làn đạn dẹt qua dẹt lại mỗi lúc một dày thêm. Nổi hồi hộp khi âm thầm chiếm lĩnh trận địa để chuẩn bị cho đợt tấn công không còn nữa. Thiết không thấy sợ mà cũng chẳng suy nghĩ gì ngoài công việc duy nhất anh đang phải làm. Nhận ra hướng công kích và tiến thật nhanh đến những nơi cần dập tắt các họng súng địch, anh vung tay ném thủ pháo và ngã xuống như người bị trúng đạn. Kì thực đó chỉ là một lối tránh né, ngực vừa đặt xuống đất, anh đã lăn sang trái. Rồi từ mặt đất đây mảnh đạn và nóng hồi thuốc nổ, anh bật đứng dậy cũng nhanh và bất ngờ như khi anh ngã xuống. Anh chạy theo hình chữ chi, trước anh là một đồng chí, sau anh là một đồng chí cùng ập vào một hỏa điểm. Một khẩu rồi một khẩu nữa im hơi, và một tràng đại liên nổ ran lên. Bỗng chốc Thiết như thấy mình mất phương hướng. Một thoáng ngạc nhiên và sau đó anh nhận ra mình và đồng chí đang bám sát anh, thiếu người chỉ huy. Đồng chí Tiểu đội trưởng đang chờ anh tiến lên, đã ngã xuống và không đứng lên nữa. Những tiếng nổ quanh anh chùng cũng đã êm rồi,